

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟΣ

ΣΤΑ νειᾶτα του ὁ γέρω-Μῆτρος ἦτον τίμιος καὶ γενναῖος παλληκάρι. Ἐπολέμησε καλά. Εἶχε μάλιστα καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Διοικήσεως. Αὐτὸς πῆγε μιὰ φορὰ νὰ δώσῃ στὸν Ὅδυσσέα Ἀνδρουῦτσο ἓνα τρίγωνο ἔγγραφο τῆς. Ἦτον φωτιά μοναχὴ τὸ ἔγγραφο αὐτό, καὶ ὁ Ἀνδρουῦτσος, ἅμα τὸ διάβασε ὁ γραμματικὸς του, ἐδάκρυσε.

— Τί τοὺς ἔκαμα καὶ μὲ κατατρέχουν ; εἶπε, καὶ χτένισε δύο-τρεῖς φορές μὲ τὰ χέρια του τὸ δάσος τοῦ στήθους του, μπρὸς στὴν παραφωτιά ποὺ καθώτανε μὲ σταυρωμένα τὰ μακρὰ του σκέλη, ποὺ μὲ τόση γρηγοράδα κυνηγοῦσαν τοὺς ἐχθροὺς τῆς Ρούμελης — σωστὸ ἀντίκρουσμα τοῦ Νικηταρά τῆς Πελοποννήσου — τοὺς ἐχθροὺς, ποὺ τρομαγμένοι ἔφηναν στὸ ἄκουσμα τῆς ψηλῆς φωνῆς του, ποὺ περνοῦσε τ' αὐτιά τους σὰν κοφτερὸ μαχαίρι καὶ τοὺς ἐπάγωνε τὴν καρδιά.

Ὁ Μῆτρος τώρα εἶνε ὑπέρογρος. Τὸ ζερβὶ του πόδι μὲ τὴν βοήθεια ἐνὸς ψηλοῦ ραβδιοῦ παρηγορεῖ τὴν κουτσαμάρα τοῦ δεξιοῦ. Ἀνάθεμα στὸ βόλι, ποὺ τοῦ φύτευσε φεύγοντας ὁ δειλὸς ἐχθρὸς. Τῆς ὥρες του — καὶ τοῦ μένουν λίγες — τῆς περνᾷ μὲ δυὸ - τρία προβατάκια, καὶ ξαπλωμένος σὲ χορταριασμένο ἀπάγιο θυμᾶται τὰ περασμένα, καὶ τὰ θυμᾶται καλά. Μὰ ἔχει ἓνα παράπονο, πὼς δὲν τὸν ἐρωτᾷ κανεὶς νὰ μάθῃ.

Ὁ Γέρω - Μῆτρος σήμερα ἀνέβαινε τὸ ἀνηφορικὸ στενὸ, ποὺ χωρίζει τὸ Θέατρον τοῦ Διονύσου ἀπὸ τὰ σπιτάκια τῆς μικρῆς γειτονιάς.

— Κάτι τὸν ἀνήφορο γέρω - Μῆτρο !

— Πάω ν' ἀνάψω ἓνα καιρὶ στὸν "Αἶ - Γεώργη.

— Ἐδῶ "Αἶ - Γεώργης ! ;

— Βλέπεις ἐκεῖ αὐτὸ τὸ σπιτόπουλο, ποὺ δὲ χωράει καλά - καλά ἓναν ἄνθρωπο μέσα ;

— Αὐτὸ ποὺ ἔχει ἓνα μικρὸ Σταυρὸ πάνω ἀπ' τὴ γωνιά τῆς πορτίτσας του ;

— Σ' αὐτὸ λοιπὸν τὸ σπιτόπουλο μέσα βρίσκεται ἡ Ἁγία Τράπεζα τοῦ Ἀϊ-Γεώργη τ' Ἀλεξανδρινοῦ. Ἦτον παλαιά, μεγάλη καὶ πλούσια ἐκκλησιά, μὰ νά! τί τῆς ἀπόμεινε τώρα. Γκρεμίστηκε στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου. Τώρα μιὰ γερόντισσα σκουπίζει τὴν τρύπ' αὐτὴ καὶ πουλεῖ καὶ κᾶνα κεράκι. Τί νὰ σοῦ κάνῃ ἡ κακομοῖρα, χήρα γυναῖκα!... Μὰ ξέρεις κι' ὅλας γιατί ἔρχομ' ἐδῶ κι' ἀνάβω καμμιὰ φορὰ κερί;...

Στυλώνει τώρα τὸ ραβδί του, τὸ πιάνει μὲ τὰ δύο του τὰ χέρια, γέρνει καὶ ἀκουμπᾷ ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ στῆθος του.

— Ἐδῶ ἔγινε τὸ πρῶτο ἑματοκύλισμα Τούρκων καὶ Χριστιανῶν, στὴν ἀρχὴ τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 21. Μιὰ συντροφιά ἀπὸ παλληκάρια τριγύριζε βόλτα ἀπ' τὸ Κάστρο. Τοὺς εἶδαν ἀπὸ πάνω οἱ Τούρκοι, βγῆκ' ἓνα μεγάλο μπουλουκι ἀπὸ δαύτους καὶ τοὺς κυνήγησε. Αὐτοὶ μπῆκαν στὴν ἐκκλησιά μέσα, ἀμπάρωσαν τὴν πόρτα καὶ ἀπὸ τὰ ψηλά παράθυρα τῆς ἐκκλησιᾶς ἄρχισαν τὸ ντουφεκίδι. Οἱ Τούρκοι δεκατίστηκαν. Μὰ ἦσαν πολλοί, ἔβαλαν καὶ φωτιά στὴν ἐκκλησιά, καὶ ὅσοι δὲν ἐκάηκαν πετάχτηκαν ὄξω, καὶ κτυπῶντας τοὺς Τούρκους, σκοτώθηκαν καὶ αὐτοὶ ὅλοι. Πᾶνε τὰ παλληκαράκια μας!... Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἔρχομαι κάθε τόσο καὶ τοὺς ἀνάβω ἓνα κερί.

— Θυμᾶσαι τὰ ὀνόματά τους;

— Τί νὰν τὰ κάμῃς;

— Αἶ, λέω νὰν τὰ περάσω σὲ κανένα βιβλίο.

— Αὐτοὶ δὲν πέθαναν γιὰ τὰ βιβλία, πέθαναν γιὰ τὴν Πατρίδα.

— Δὲν πειράζει νὰ τοὺς μάθῃ καὶ ὁ κόσμος...

— Τοὺς ξέρει ὁ Θεός.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΤΟΥ ΜΕΝΕΛΙΚ

ἩΜΕΡΑΝ τινὰ ὁ γελωτοποιὸς τοῦ Μενελίκ, τοῦ Φιλέλληνος Αὐτοκράτορος τῆς Ἀδυσσινίας, κατορθώσας νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας του ἓν ἐξυπνητήριον ὥρολόγιον, τὸ πρῶτον ἴσως τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν εἰσαχθῇ εἰς τὴν μακαρίαν αὐτὴν χώραν, ἔσπευσε νὰ εἰδοποιήσῃ ἀφ' ἐσπέρας τὸν Αὐτοκράτορα, ὅτι θὰ τὸν ἔκαμεν νὰ ἐγερθῇ ἀκουσίως κατὰ τὴν τρίτην πρωΐνῃν ὥραν διὰ τινος μαγικοῦ ὥρολογίου.

Πράγματι ὁ γελωτοποιὸς παρέδωκε πρὸς τὸν Μενελίκ ἓνα ξυπνητήρι (τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἦτο ἄγνωστον εἰς αὐτόν) καὶ τοῦ εἶπεν νὰ τὸ τοποθετήσῃ πλησίον τῆς κλίνης του, καὶ ἀπῆλθεν.

Ὁ Βασιλεὺς μὴ λαθὼν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ γελωτοποιοῦ του παραδοθὲν μηχανήμα, καὶ ἐκλαθὼν αὐτὸ ὡς ἀπλοῦν ὥρολόγιον, κατεκλίθη ἡσύχως, ὅτε κατὰ τὴν τρίτην πρωΐνῃν ἤρχισε τὸ ξυπνητήρι νὰ κτυπᾷ δαιμονιωδῶς. Ἀφυπνισθεὶς βιαίως ἀπὸ τὸν περιέρ-